

України «Про попередження насильства в сім'ї» в контексті
Стамбульської конвенції.

Список бібліографічних посилань

1. Конституція України : закон України Закон від
28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство
України» / Верховна Рада України. URL:
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата зве-
рнення: 24.10.2017).

Одержано 25.10.2017

УДК 343.9(477)

Світлана Віталіївна БІЛЕЦЬКА,

*студентка 2 курсу Херсонського факультету
Одеського державного університету внутрішніх справ*

Науковий керівник:

Катерина Павлівна РУБАН,

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри
професійних та спеціальних дисциплін Херсонського факультету
Одеського державного університету внутрішніх справ*

**ІСТОРИЧНІ ЕТАПИ ТА СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ
ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ ПРАВООХОРОННИМИ
ОРГАНАМИ УКРАЇНИ**

Захист прав і свобод людини, інтересів суспільства і
держави від протиправних посягань, охорона громадсько-
го порядку і забезпечення безпеки громадян – є головними
завданнями правоохоронних органів України. Але перш за
все перед правоохоронцями постає питання, як успішно
запобігати та протидіяти злочинам? Щоб надати чітку від-
повідь потрібно зрозуміти, що для її ліквідації необхідно
правильно і обґрунтовано здійснити аналіз діяння, а вже
згодом і його прогноз. Одним із видів аналізу злочинів є
кримінальний аналіз – це мисленнєво-аналітична діяльність
працівників правоохоронних органів, що полягає у переві-
рці та оцінці інформації, її інтерпретації, встановленні
зв'язків між даними, що отримуються у процесі розсліду-
вання та мають значення для кримінального провадження,
з метою їх використання правоохоронними органами
© Білецька С. В., 2017

та судом, подальшого проведення оперативного і стратегічного аналізу [1, с.112].

Загалом прийнято вважати початком формування міліції квітень 1917 року. Після лютневої революції почали створюватись добровільні міліцейсько-військові формування. Вони з'явилися спонтанно в 1917–1918 рр. для «оборони вольностей українського народу» та охорони громадського порядку від «банд збільшовичених дезертирів» [2]. Саме в цей час створюють Дисциплінарний статут робітничо-селянської червоної міліції 1919 р., власне і є першим кодифікованим нормативно-правовим актом, що регулював дисциплінарні правовідносини в органах міліції перших років радянської влади. Почали формуватися головні аспекти кримінального провадження, вони виступали як аналіз функцій органів влади.

Принципи організації та діяльності української міліції отримали подальший розвиток у Положенні про робітничо-селянську міліцію, яке було затверджено РНК УСРР 14 вересня 1920 р. Важливо зазначити, що в тих умовах міліцію використовували скоріше як каральний інструмент для боротьби з населенням, яке поставало проти влади більшовиків [2]. Тому, на основі даних Положень, кримінальний аналіз в основному поставав у вигляді розслідування злочинів проти держави.

Нормативно-правова база органів внутрішніх справ остаточно сформувалася після Другої світової війни. У цей час вже сформувалась структура аналізування злочинів, яка повністю відповідала вимогам та умовам того часу. Загалом вона стосувалась злочинів воєнного стану.

На початку 70-х років XX ст. в Радянському Союзі набуває широкої популярності аналіз радянських науковців, а саме: А. А. Абрамова, О. В. Абрамова, В. І. Нікітінський, Ю. С. Адушкін та О. П. Дудін, які висвітлювали тематику важливості дотримання дисципліни в органах МВС [3, с. 176]. У той час це питання мало досить гострий характер, оскільки достатньо підготовлені та морально організовані злочинні угруповання почали здійснювати більш агресивні і неконтрольовані злочини.

У 1977 р. у ст. 49 Конституції СРСР було прописано, що кожен громадянин СРСР мав право вносити до державних органів та громадських організацій пропозиції про поліпшення їх діяльності, критикувати недоліки в роботі тощо,

то особа рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ була зобов'язана це робити [4]. Тобто влада дозволяла вносити корективи у службову діяльність працівників ОВС.

Необхідність використання чіткої структури саме кримінального аналізу злочинів гостро постав вже у роки незалежності України. Як свідчить службовий аналіз Державної прикордонної служби України з 2003 р. прослідковується динамічний зріст правопорушень та злочинів, а саме переправлення нелегальних мігрантів через кордон, контрабанда, торгівля людьми і т. д. [5]. У зв'язку з цим з вересня 2006 року було запроваджено інноваційну систему кримінального аналізу. Був розроблений наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України від 15.01.2008 № 28, яким було введено в дію Інструкцію про організацію та введення кримінального аналізу оперативно-розшуковими підрозділами Державної прикордонної служби України [5]. Анкетування оперативного складу та кримінальних аналітиків органів охорони кордону свідчить про збільшення на 63 % оперативно-розшукових справ, по яких використовувалися технології кримінального аналізу. Це призвело до мінімізації витрат часу на поставлену задачу [6].

У час передових технологій для ефективної боротьби поліцейських із злочинністю, окрім аналізу необхідно надати такі засоби/методи, які б дозволили зробити таку роботу якісно і швидко. Так, згідно зі ст. 31 Закону України «Про Національну поліцію» закріплено застосування технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису [7]. Зараз поліцейським полегшує роботу при боротьбі зі злочинністю персональний нагрудний відеореєстратор з 3G, він дозволяє записувати та миттєво передавати інформацію до загальної системи. Також поліцейські мають планшети, які дозволяють оперативно отримувати сигнали виклику та дані щодо обставин події, йдеться у повідомленні. В них синхронізований датчик тривоги, тільки вони фіксуватимуть вибух, постріл або крик про допомогу, на планшетах патрульної служби з'являтиметься сигнал із координатами. Для поліцейських планшети оснащені спеціальною програмою, яка видає інформацію з єдиної бази даних МВС про водія і автомобілі. Але така програма з правової точки зору має ряд недоліків. Так, згідно із

Законом України «Про захист персональних даних» у абзаці 4 ст. 2 прописано, що для обробки персональних даних необхідне надання дозволу суб'єкта персональних даних відповідно до сформульованої мети їх обробки, висловлене у письмовій формі або у формі, що дає змогу зробити висновок про надання згоди [8]. Тому, на жаль, зараз технічні нововведення не можуть повноцінно функціонувати, оскільки такі правові казуси зумовлюють гальмування самої її системи. А повноцінна її робота залежить тільки від внесення змін на законодавчому рівні. У патрульних поліцейських взагалі не передбачена можливість на місці перевіряти данні особи, тому зараз вони є і на матеріально-технічній, і на правовій базі незахищені.

Як висновок можна зазначити, що на кожному історичному етапі боротьба зі злочинністю відбувалась у тих межах, які вимагали умови цього часу. На сьогоднішньому етапі такою вимогою є технічні інновації, але щоб вони функціонували у повній мірі необхідно звернути увагу на нормативно-правову базу, яка поки що не дає можливості розкрити весь потенціал кримінального аналізу як одного із дієвих методів боротьби зі злочинністю.

Список бібліографічних посилань

1. Основи кримінального аналізу : посіб. з елементами тренінгу / О. Є. Користін, С. В. Албул та ін. Одеса, 2016. 112 с.

2. Історія міліції в Україні // Вікіпедія : віл. енцикл. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Історія_міліції_в_Україні (дата звернення 28.10.2017).

3. Абрамова А. А. Дисципліна труда в СССР (правовые вопросы). М., 1969. 176 с.

4. Конституція (Основний Закон) Союзу Радянських Соціалістичних Республік : від 07.10.1977. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/Z770001.html (дата звернення 28.10.2017).

5. Про затвердження Інструкції про організацію та введення кримінального аналізу оперативно-розшуковими підрозділами Державної прикордонної служби України : наказ Адміністрації Держ. прикордон. служби України від 15.01.2008 № 28 // Поточний архів Адміністрації Державної прикордонної служби України. 2008. 2 арк.

6. Про підсумки діяльності Державної прикордонної служби України у першому півріччі 2012 року : рішення

колегії Державної прикордонної служби України від 04.07.2012 № 7 // Поточний архів Адміністрації Державної прикордонної служби України. 2012. 2 арк.

7. Закон України «Про Національну поліцію» : за станом на 02.07.2015 р. : офіц. вид. Київ : Парлам. вид-во, 2015.

8. Закон України «Про захист персональних даних» : за станом на 01.06.2010 р. : офіц. вид. Київ : Парлам. вид-во, 2010.

Одержано 30.10.2017

УДК 342.72(477)

Сергій Сергійович БРОДОВСЬКИЙ,

курсант групи Ф1-304 факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Олена Олександрівна НЕБРАТ,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри адміністративного права і процесу

факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ – ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

У відповідності до ст. 3 Конституції України [1] – права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст діяльності правової держави. Основні права і свободи громадян, їх захист в державі втілюють ідеали демократії, гуманізму і справедливості, сприяють всебічному розвитку особи, надають громадянам широкі можливості для активної участі в управлінні суспільством і державою, функціонуванні державного і політично-правового механізму, а також сприяють підвищенню рівня загальної та правової культури особи, удосконаленню демократичного способу життя [2, с. 5].

Дослідженню питань захисту прав і свобод громадян приділяли увагу В. Б. Авер'янов, О. М. Бандурка, Ю. П. Битяк, В. В. Богущкий, А. С. Васильєв, Т. М. Заворотченко, Р. А. Калужний, Л. В. Коваль, В. В. Копейчиков, А. М. Колодій, А. Ю. Олійник, О. І. Остапенко, Р. С. Павловський,